

Begroting 2024 en Turap-2 2023

Gemeente Arnhem

Wethouder Financiën
Paul Smeulders

Turap-2 2023

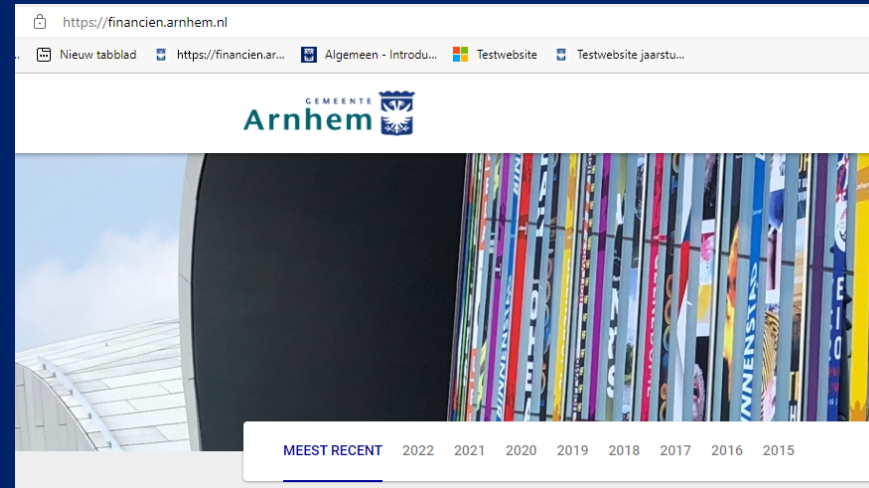
Turap 1	Totaal gemelde afwijkingen (saldo)	€ 9,4	In de begroting verwerkt	€ 13,2
			Niet in de begroting verwerkt	€ -3,8
Turap 2	Nog te verwerken uit turap 1	€ -3,8	In de begroting verwerkt	€ 6,0
	Nieuwe afwijkingen	€ 9,8		
Totaal in de begroting verwerkt turap 1 en 2				<u>€ 19,2</u>

- Alle afwijkingen op een rij: zie totaalbeeld in de Turap (p. 6/7)
Per programma vervolgens toegelicht
- Slag gemaakt in de toegankelijkheid:
 - * gekleurde pijlen ipv gekleurde bollen
 - * we streven naar digitaal toegankelijke versie op de website

Begroting Arnhem

Boekwerk Begroting

Website: portal financien.arnhem.nl

Twee filmpjes met ambtelijke toelichting:

- De Begroting in het algemeen
- De Begroting 2024

Onderwerpen

- Opbouw van de Begroting
- Financiële ontwikkelingen
- Hoofdpijnen van beleid
- Proces behandeling in de raad

Opbouw Begroting Arnhem

- Deel 1: Hoofdpijnen van beleid en financieel kader:
 - Hoofdpijnen van beleid
 - Ontwikkelingen in het financieel kader
- Deel 2: Beleidsbegroting
 - Wijkprogramma en 13 Stedelijke programma's
 - Paragrafen
- Deel 3: Financiële begroting
 - Financiële tabellen
- Bijlagen

Deze Begroting in perspectief

Structurele ruimte onder druk en onzeker.....

- fors beslag nominale ontwikkelingen
- ravijn gemeentefonds (volledig verwerkt)
- opschalingskorting (volledig ingeboekt)
- uitstel verdeelmodel beschermd wonen → voordelen nu, in komende jaren nog steeds rekening houden met oplopende nadelen
- toekomst financieringssystematiek gemeentefonds?

.....desondanks ligt er een structureel sluitende Begroting:

- financiële positie in vergelijking met veel andere gemeenten goed
- wel in afgelopen begrotingen noodgedwongen gekozen om incidentele middelen in te zetten ipv structureel te begroten

Begrotingsadvies VNG

Begrotingsadvies VNG:

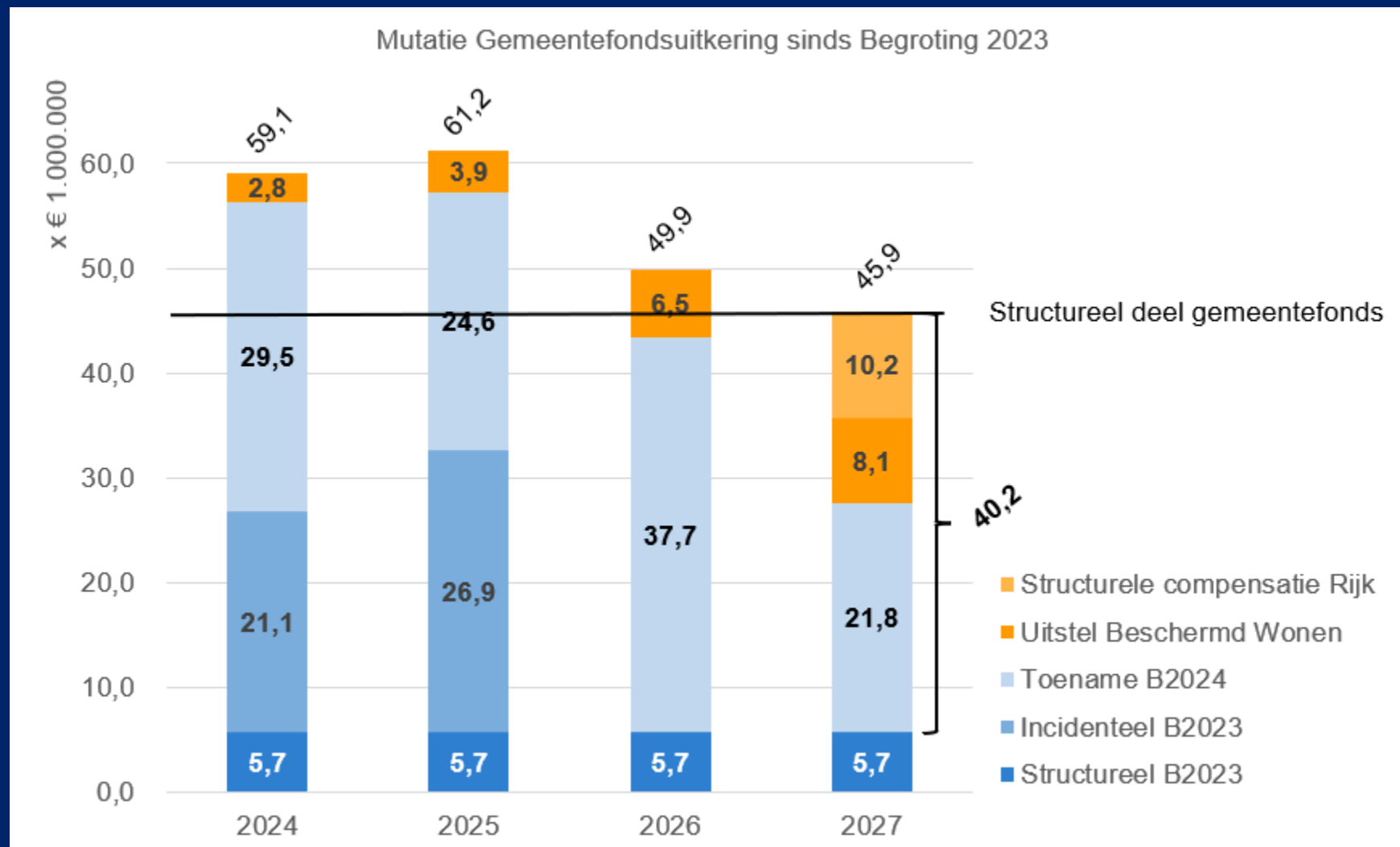
- maak een sluitende begroting voor jaren 2024 en 2025
- maak voor 2026 en verder reële begroting obv huidig takenpakket en laat eventueel tekort zien

In Arnhem reëel begroot en ondanks onzekerheden vooralsnog structureel sluitend

Financieel kader in Perspectiefnota

Financieel beeld 2024-2027	2024	2025	2026	2027
<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Uitgangspositie Begroting 2023	0	0	0	0
Toevoeging (+) of onttrekking (-) aan de algemene reserve voorafgaand aan Perspectiefnota	5.814	25.361	-13.176	-976
<i>Waarvan structureel</i>	30.629	34.904	9	9
<i>Waarvan incidenteel</i>	-24.815	-9.543	-13.185	-985
Autonome en overige financiële ontwikkelingen Perspectiefnota	-6.072	-3.453	8.582	-10.275
<i>Waarvan structureel</i>	-4.566	-3.839	7.317	-10.275
<i>Waarvan incidenteel</i>	-1.506	387	1.265	0

Ontwikkelingen meicirculaire

Financieel kader Begroting

Financieel beeld 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Bedragen x € 1.000				
Financiële ontwikkelingen aanvullend op Perspectiefnota	2024	2025	2026	2027
Gemeentefonds en overige Rijksontwikkelingen (structureel)	9.173	9.884	9.017	22.832
<i>Waarvan structureel</i>	9.173	8.884	8.017	22.832
<i>Waarvan incidenteel</i>	0	1.000	1.000	0
Beleidsontwikkelingen				
Een DUURZAAM Arnhem	-12.751	-4.781	-5.220	-546
Een GROEN Arnhem	-2.202	2.084	2.640	-1.359
Een KANSRIJK Arnhem	-9.552	-4.397	-4.191	-1.348
Een VERBONDEN Arnhem	10.135	84	1.830	-3.420
Jaarlijkse bijstellingen	-5.483	-6.823	-7.446	-7.395
<i>Waarvan structureel</i>	-4.933	-6.408	-7.300	-7.395
<i>Waarvan incidenteel</i>	-550	-416	-146	0
Totaal financiële ontwikkelingen aanvullend op Perspectiefnota	-10.681	-3.949	-3.370	8.763
<i>Waarvan structureel</i>	-330	-2.812	-3.162	10.378
<i>Waarvan incidenteel</i>	-10.350	-1.136	-208	-1.615
Toevoeging (+) of onttrekking (-) aan de algemene reserve cf Begroting 2024	-10.939	17.959	-7.965	-2.488
<i>Waarvan structureel</i>	25.732	28.252	4.164	112
<i>Waarvan incidenteel</i>	-36.671	-10.293	-12.128	-2.600
Totaal Financieel beeld	0	0	0	0

Hoofdlijnen van beleid

Ontwerpbegroting 2024-2027

Wat komt er in 2024 binnen

	Rijk
	Lokale heffingen
	Overige inkomsten
	Reserves

€ 964 miljoen

We maken de komende jaren tientallen miljoenen vrij voor de bouw van een nieuw stadsdeel Spoorzone Arnhem-Oost waar duizenden nieuwe woningen en werkplekken komen.

Ambitie Spoorzone Arnhem Oost

- Forse ambitie van naar verwachting € 245 miljoen als totale businesscase
- Bijdrage Rijk van € 108 miljoen toegezegd (€ 131 miljoen incl BTW)
- Substantiële inzet eigen middelen van circa € 90 miljoen benodigd

Wat regelen we in deze Begroting 2024? Een voldoende basis voor de start

- Inzet vanuit bestaande (gereserveerde) middelen van € 11 miljoen
- Opgave van dermate omvang dat inzet algemene middelen nodig is → beoordeeld wat verantwoord is om maximaal vrij te spelen: € 13 miljoen in exploitatie en € 19 miljoen investering
- Daarnaast vooralsnog verhoging risicoprofiel met € 20 miljoen

Daarmee nog circa € 47 miljoen uit bestaande budgetten vrij te spelen → in 2024 in gebiedsexploitatie voor besluitvorming aan de raad

Financiële positie

Weerstandsvermogen (factor)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
	1,0	1,3	1,1	1,1

- weerstandsfactor alle jaren 1,0 of hoger
- zonder ambities verstedelijking: 0,6-0,7 jaarlijks hoger

Solvabiliteitsratio	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
	24%	27%	26%	27%

- solvabiliteit alle jaren hoger dan streefcijfer van 14%
- stand bestemmingsreserves: € 185 mln per 1-1-2024 oplopend naar € 199 mln per 31-12-2027

Ontwikkeling lasten

In paragraaf Lokale heffingen:

- Uitgangspunten voor de begroting en tarieven toegelicht
- Uitgangspunten voor ontwikkeling lokale lastendruk weergegeven
- Diverse overzichten ontwikkeling lokale lastendruk opgenomen

Daaruit blijkt:

- Lastendruk stijgt in 2024 wat harder, maar vlakt daarna af
- Oorzaak: hogere kosten gemeentelijke watertaken en taken voor afval, grotere stap in kostendekkendheid afvalstoffenheffing, correctie OZB en afvalstoffenheffing en verwerken leegstand rioolheffing (eigenaren).

Zero based begroten en meetbare doelen

- Twee programma's zero based opgebouwd: Gezondheid & Sport + Onderwijs
- Jaarlijks 2/3 programma's, zodat over periode van 4 jaar de gehele Begroting vanaf nul is opgebouwd
- Doelensessies en/of slag gemaakt met doelenboom bij programma's Economie, Onderwijs, Veiligheid, Gezondheid & Sport, Groen en klimaatadaptatie, Participatie & Armoedebestrijding
- Vervolgtraject (ook nav bevindingen Duisenberg) met auditcommissie en raad nader bepalen

Proces Begroting 2024 in de raad

Bestuurlijke planning 2023 behandeling Begroting	
Aanbieden + presentatie Begroting aan raad	Woensdag 20 september (tijdens PA)
Technische vragenmarkt	Woensdag 27 september (tijdens of voorafgaand aan PA)
Deadline indienen technische vragen	Maandag 2 oktober
Deadline beantwoording technische vragen	Dinsdag 10 oktober
Meningsvormende fase 1	Woensdag 11 oktober
<i>Uitloop M1</i>	Woensdag 25 oktober
Meningsvormende fase 2	Woensdag 1 november
Besluitvorming	Woensdag 8 november

Voor alle technische vragen over P&C-producten:
technischevragenraad@arnhem.nl

Bedankt voor uw aandacht